

Euró, amerikai dollár vagy egyéb devizák használata funkcionális pénznemként a magyar számviteli törvény szerint

Számviteli Tanácsadó Csoport

Magyarországon egyre több olyan társaság van, amelyek jelentős, devizában felmerülő forgalmat bonyolítanak, és szeretnék elkerülni vagy minimalizálni az árfolyammozgásokból származó veszteségét, illetve eredményük ingadozását. Ebben az esetben célszerű megoldás a könyvvezetés devizanemének megváltoztatása, és így a pénzügyi beszámolók devizában való elkészítése.

A számviteli törvény változásai 2010-ben és 2014-ben

2010. január 1-jétől a számviteli törvény (Szt.) lehetővé teszi, hogy a vállalkozások könyveiket euróban, 2014-től pedig amerikai dollárban (USD) is vezethessék az egyéb devizákra vonatkozó korlátok figyelembe vétele nélkül, és pénzügyi beszámolóikat is a választott devizában készítsék el. Ez a rendelkezés különösen a jelentős devizás forgalommal rendelkező cégeket vagy akár az ingatlantársaságokat is érintheti, mivel a bevételeik és költségeik túlnyomó részét devizában realizálják, így logikus lépés lehet a deviza funkcionális és prezentációs pénznemként történő alkalmazása. A pénzügyi intézmények (például bankok, befektetési bankok és biztosítótársaságok) továbbra sem változtathatják meg a jelentéskészítés pénznemét.

A legjelentősebb eltérések a Szt. és az IFRS- rendszer funkcionális pénznem felfogásában

Az IFRS-ek szerint a gazdálkodó egység funkcionális pénzneme az elsődleges gazdasági környezetében alkalmazott pénznem. Az IFRS- rendszerrel ellentétben a Szt. választási lehetőségként említi a funkcionális pénznem alkalmazását, amennyiben a választott pénznem forint, euró vagy USD. (Ezekről eltérő pénznem bizonyos küszöbértékek elérése esetén választható.)

Jelenlegi helyzet

A legtöbb, Magyarországon működő, és beszámolóját az IFRS-ek szerint készítő társaság funkcionális pénzneme a jelenlegi IFRS-szabályozásnak megfelelően a forint.

Sok cég (köztük számos ingatlantársaság), amely Magyarországon euróban realizálja bevételeit, jelentős tőkevesztést szenvedett a közelmúlt gazdasági válsága során bekövetkezett árfolyamvesztések miatt. Elképzelhető, hogy ezen vállalatok el kívánják halasztani a funkcionális pénznemük megváltoztatását addig, amíg eredeti tőkeösszegük helyreáll.

Az áttérés szabályai a Szt. szerint

A funkcionális pénznem megváltoztatása – ideértve a forintra történő visszatérést is – csak teljes üzleti évekre vonatkozóan lehetséges. Az áttérés csak az üzleti év első napjától kezdve megengedett. (Többnyire január 1.) Visszatérés leghamarabb az áttérést követő ötödik üzleti évben lehetséges.

Az áttérés csak akkor megengedett, ha a társaság az alapító okiratban és a számviteli politikájában funkcionális pénznemként az adott devizát jelölte meg, és jegyzett tőkéjét is abban a devizanemben határozta meg az érintett üzleti év kezdete előtt. A jegyzett tőkét olyan összegben és pénznemben kell bemutatni, ahogyan az az alapító okiratban szerepel, és amivel a cégjegyzékbe bejegyezték.

A Szt. szerint a pénzügyi beszámolókat az áttérés mérleg fordulónapjára az eredeti pénznemben kell elkészíteni.

A mérleg fordulónap az előző év utolsó napja.
A pénzügyi beszámolókat a Szt. szerint kell könyvvizsgálatni, és az általános szabályok szerinti határidőig közzé kell tenni.

A mérleg átszámítása a Magyar Nemzeti Bank (MNB) által közzétett, az áttérés napjára vonatkozó hivatalos devizaárfolyamon történik. Az áttérés napjával el kell készíteni a társaság mérlegét az új funkcionális pénznemben, és ezen mérleg alapján kell a könyveket megnyitni, valamint könyvvizsgáló által hitelesíttetni.

A forinról devizára történt áttérést követően is forintban kell az adóbevallásokat elkészíteni.

A társaságiadó-bevallást a funkcionális pénznemben vezetett könyvelés alapján forintban kell elkészíteni, az üzleti év végi MNB-árfolyamon átszámolva.

Az áfabevallás elkészítéséhez az adó alapját a teljesítéskor érvényes, a számlavezető bank eladási árfolyamán átszámított forintértéken kell meghatározni (kivéve, ha előzetesen bejelentette az APEH felé szándékát az MNB vagy Európai Központi Bank árfolyam használatára vonatkozóan).

A Szt. lehetővé teszi, hogy bármely társaság a forinttól, eurótól és USD-től eltérő pénznemben (*funkcionális pénznemben*) vezesse könyveit és készítse beszámolóját, ha megfelel a Szt.-ben előírt feltételeknek.

2010. január 1-jét követően funkcionális pénznemben azok a társaságok készíthetik éves beszámolójukat és vezethetik könyveiket, amelyeknél az előző évben és a tárgyévben külön-külön, a bevételek, költségek és ráfordítások együttes összegének *több mint 25%-a*, és a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek együttes összegének *több mint 25%-a*, az adott devizában (funkcionális pénznem) merült fel.

A devizaáttérést támogató szolgáltatásunk az alábbi módszertani lépéseken keresztül segíti ügyfeleinket:

- Döntés-előkészítési fázis
 - Szimuláció a múltra vonatkozóan
 - Elemzés a várható költségek és a várható haszon tekintetében
- Áttérés előkészítése
 - Ütemterv összeállítása
 - Gyakorlati útmutató elkészítése
 - Oktatás, továbbképzés (számvitel, IT)
 - IT projektmenedzsment
- Könyvvezetési elvek kidolgozása
- Számviteli politika és szabályzatok módosítására vonatkozó javaslatok készítése
- Nem euróra és USD-re történő átállás esetén a feltételek teljesülésének vizsgálata időszakonként

Kapcsolat:

Örömmel nyújtunk bővebb tájékoztatást a devizaáttéréssel kapcsolatos tanácsadási szolgáltatásainkról akár egy prezentáció, akár egy személyes találkozó alkalmával. Ha bővebb felvilágosításra van szüksége, kérjük, keresse Számviteli Tanácsadó Csoportunk munkatársait:

Rakó Ágnes igazgató

T: +36 1 887 7438

E: agnes.rako@kpmg.hu

Hankó Edina menedzser

T: +36 1 887 7434

E: edina.hanko@kpmg.hu

KPMG.hu

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszzerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International lajstromozott védjegye.

© 2015 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva. Nyomtatva: Magyarországon.